

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра суспільних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

«01» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 226 «Фармація. Промислова фармація»

Освітньо-наукова програма: Фармація

Годин: 90 Змістових модулів: 2	Спеціальність 226 «Фармація. Промислова фармація»	Семестри I
	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Лекції (0 год.) Семінарські (0 год.) Практичні (30 год.) Лабораторні (0 год.) Самостійна робота (60 год.) у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.) Форма підсумкового контролю – дифзалік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання

Мета: Продовження формування національно-мовної особистості, комунікативних навичок майбутніх спеціалістів, студювання особливостей фахової мови.

Завдання:

1. Засвоєння основоположних понять з курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)»;

1. Усвідомлення значимості державної мови в професійному спілкуванні;
2. Оволодіння основами фахової мови фармацевта;
3. Опанування норм укладання фахових документів.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна (ІК): Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми в галузі фармації, у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні (ЗК):

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК09 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК10 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 4 Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.

Програмні результати навчання (ПНР):

ПНР 1 Мати та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання у сфері фармації та суміжних галузях з урахуванням сучасних наукових здобутків.

ПНР 4 Вільно спілкуватися державною та англійською мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем і результатів діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів.

ПНР 9 Формулювати, аргументувати, зрозуміло і конкретно доносити до фахівців і нефаківців, у тому числі до здобувачів вищої освіти інформацію, що базується на власних

знаннях та професійному досвіді, основних тенденціях розвитку світової фармації та дотичних галузей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати: мову на рівні фахового спілкування в усьому багатстві лексичних, фонетичних, морфологічних, синтаксичних, стилістичних засобів, зокрема термінологічного запасу. Уміння складати, перекладати й редагувати тексти медичної спрямованості, уміння укладати основні види документів.

Вміти:

- аналізувати доцільність використання лексичних, морфологічних, синтаксичних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів.
- володіти термінологічною лексикою, навичками роботи з вузькоспеціалізованими словниками;
- визначати доцільність використання лексичних, морфологічних, синтаксичних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів.
- послугуватися лексико-граматичними, стилістичними та синтаксичними особливостями;
- аналізувати основний масив лексики під час дослідження з акцентом на термінологію за фахом.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Культура професійного мовлення. Фонетичні, орфографічні та стилістичні, лексичні та фразеологічні норми професійного мовлення. Вступ до справочництва. Документація щодо особового складу, обліково-фінансова та господарсько-договірна документація.

Тема 1. Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування. Мовні особливості наукового стилю. Власне українська та іншомовна лексика. Мовні особливості офіційно-ділового стилю. Автобіографія.

Мова як суспільне явище. Мова і мовлення в житті суспільства. Мова як комунікативне, знаково-символічне середовище існування народу й особистості. Функції мови. Літературна мова. Її ознаки. Мовна норма. Типи мовних норм. Мова професійного спілкування як функціональний різновид сучасної української літературної мови.

Тема 2. Історія розвитку української термінології. Терміни та номенклатурні назви у науковому мовленні. Способи творення термінів. Типологія словників. Їх роль у збереженні та збагаченні української мови та підвищенні мовної культури та їх види. Заява.

Термін як основний елемент фахової мови медицини. Основні поняття термінознавства. Джерела виникнення медичної термінології. Склад і структурна організація української медичної терміносистеми. Групи сучасної української медичної термінології. Термін-епонім у медицині. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології (синоніми, антоніми, омоніми, пароніми). Особливості термінотворення у сфері медичної термінології. Культура терміновживання. Проблеми функціонування української медичної термінології. Основні етапи розвитку української медичної термінології. Поняття про лексикографію. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Медичні словники та довідники. Типи словників.

Тема 3. Фонетичні та орфографічні норми професійного мовлення. Документ та його функції. Критерії класифікації документів. Текст документа. Оформлення сторінки документа. Вживання великої літери у професійному мовленні. Резюме.

Поняття про документ, документацію, документування, діловодство. Класифікація документів. Формуляр документа. Бланк. Загальні вимоги до оформлення документів.

Правила оформлення реквізитів. Текстові норми ділового стилю. Оформлення сторінки документа. Рубрикація тексту.

Тема 4. Культура професійного мовлення. Жанри публічного виступу. Форми проведення дискусії. Лексичні норми професійного спілкування. Особливості мови професії фармацевта. Службові записки. Доповідна записка. Пояснювальна записка.

З історії й теорії ораторського мистецтва. Публічний виступ як жанровий різновид ораторського мистецтва. Культура сприймання публічного виступу. Доповідь, промова, лекція, виступ, огляд, повідомлення як жанри публічного виступу. Презентація як різновид публічного мовлення. Особливості організації й презентації проєкту. Візитна картка. Види візитних карток. Правила оформлення візитної картки.

Тема 5. Правопис фахових термінів іншомовного походження. Подвоєння та подовження приголосних у фаховій термінології. Багатозначні слова та контекст. Доручення. Розписка.

Терміни іншомовного походження, їх вживання. Правопис слів з подвоєнням та подовженням літер. Вимоги до мови ділових паперів. Доручення (особисте, офіційне). Розписка. Багатозначні слова.

Тема 6. Фразеологізми у науковому та офіційно-діловому стилях. Порушення фразеологічних норм.. Складноскорочені слова, абрєвіатури та графічні скорочення в контексті фахового мовлення. Протокол.

Поняття про фразеологію. Фразеологізми у науковому та офіційно-діловому стилях. Джерела виникнення фразеологізмів. Види інформаційних документів. Реквізити протоколу.

Тема 7. Пароніми та синоніми у професійному мовленні. Витяг із протоколу.

Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексика української мови за вживанням. Активна і пасивна лексика. Пароніми. Синоніми. Синонімічний ряд і слово-домінанта. Витяг з протоколу та його реквізити.

Тема 8. Морфологічні норми професійного спілкування. Особливості використання граматичних форм іменників у професійному спілкуванні. Труднощі перекладу процесових понять. Службові листи.

Поняття про морфологію, морфологічні норми. Норма і основні морфологічні категорії. Частини мови як основні морфологічні одиниці. Морфологічні категорії та синтаксичні властивості самостійних частин мови. Службові листи, їх класифікація.

Змістовий модуль 2.

Морфологічні та синтаксичні норми професійного мовлення. Довідково-інформаційна та розпорядча документація.

Тема 9. Звертання у офіційно-діловому стилі. Особливості використання граматичних форм прикметників у професійному спілкуванні.

Структура звертань у офіційно-діловому стилі. Використання прикметників у фаховому мовленні.

Тема 10. Особливості використання займенників у професійному спілкуванні. Звіт.

Поняття про документ. Звіт як вид інформаційних документів. Реквізити звітів.

Тема 11. Особливості використання дієслівних форм у професійному спілкуванні. Запрошення. Оголошення.

Дієслівні форми у професійному спілкуванні. Види інформаційних документів. Реквізити запрошень та оголошень.

Тема 12. Особливості використання граматичних форм числівників у професійному спілкуванні. Зв'язок числівників з іменниками. Розпорядження. Наказ.

Особливості використання граматичних форм числівників у професійному спілкуванні. Зв'язок числівників з іменниками. Розпорядження. Наказ.

Тема 13. Медичний дискурс: комунікативно-прагматичний аспект.

Дискурс у сучасній лінгвістиці: підходи та проблеми. Медичний дискурс як вид інституційного дискурсу. Прагматичні особливості в інтеракції “лікар-пацієнт”. Позитивні та негативні риси особистості лікаря як основний чинник комунікативної поведінки.

Тема 14. Синтаксис усного і писемного мовлення. Порушення синтаксичних норм у професійному спілкуванні.

Синтаксис усного і писемного мовлення. Порушення синтаксичних норм у професійному спілкуванні.

Тема 15. Дифзалік

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРЗ
Змістовий модуль 1.						
Культура професійного мовлення. Фонетичні, орфографічні та стилістичні, лексичні та фразеологічні норми професійного мовлення. Вступ до справочництва. Документація щодо особового складу, обліково-фінансова та господарсько-договірна документація.						
Тема 1. Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування. Мовні особливості наукового стилю. Власне українська та іншомовна лексика. Мовні особливості офіційно-ділового стилю. Автобіографія.	6	0	0	2	0	4
Тема 2. Історія розвитку української термінології. Терміни та номенклатурні назви у науковому мовленні. Способи творення термінів. Типологія словників. Їх роль у збереженні та збагаченні української мови та підвищення мовної культури та їх види. Заява.	6	0	0	2	0	4
Тема 3. Фонетичні та орфографічні норми професійного мовлення. Документ та його функції. Критерії класифікації документів. Текст документа. Оформлення сторінки документа. Вживання великої літери у професійному мовленні. Резюме.	6	0	0	2	0	4
Тема 4. Культура	6	0	0	2	0	4

професійного мовлення. Жанри публічного виступу. Форми проведення дискусії. Лексичні норми професійного спілкування. Особливості мови професії фармацевта. Службові записки. Доповідна записка. Пояснювальна записка.						
Тема 5. Правопис фахових термінів іншомовного походження. Подвоєння та подовження приголосних у фаховій термінології. Багатозначні слова та контекст. Доручення. Розписка.	6	0	0	2	0	4
Тема 6. Фразеологізми у науковому та офіційно-діловому стилях. Порушення фразеологічних норм. Складноскорочені слова, абрєвіатури та графічні скорочення в контексті фахового мовлення. Протокол.	6	0	0	2	0	4
Тема 7. Пароніми та синоніми у професійному мовленні. Витяг із протоколу.	6	0	0	2	0	4
Тема 8. Морфологічні норми професійного спілкування. Особливості використання граматичних форм іменників у професійному спілкуванні. Труднощі перекладу процесових понять. Службові листи.	6	0	0	2	0	4
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	48	0	0	16	0	32
Змістовий підрозділ 2. Морфологічні та синтаксичні норми професійного мовлення. Довідково-інформаційна та розпорядча документація.						
Тема 9. Звертання у офіційно-діловому стилі. Особливості використання граматичних форм прикметників у професійному спілкуванні.	6	0	0	2	0	4
Тема 10. Особливості використання займенників у	6	0	0	2	0	4

професійному спілкуванні. Звіт.						
Тема 11. Особливості використання дієслівних форм у професійному спілкуванні. Запрошення. Оголошення.	6	0	0	2	0	4
Тема 12. Особливості використання граматичних форм числівників у професійному спілкуванні. Зв'язок числівників з іменниками. Розпорядження. Наказ.	6	0	0	2	0	4
Тема 13. Медичний дискурс: комунікативно-прагматичний аспект.	6	0	0	2	0	4
Тема 14. Синтаксис усного і писемного мовлення. Порушення синтаксичних норм у професійному спілкуванні.	6	0	0	2	0	4
Тема 15. Дифзалік	6	0	0	2	0	4
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	42	0	0	14	0	28
<i>Індивідуальні заняття</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Усього</i>	90	0	0	30	0	60

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ / СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ / ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

№ з. п.	Тема	Кількість годин
1.	Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування. Мовні особливості наукового стилю. Власне українська та іншомовна лексика. Мовні особливості офіційно-ділового стилю. Автобіографія.	2
2.	Історія розвитку української термінології. Терміни та номенклатурні назви у науковому мовленні. Способи творення термінів. Типологія словників. Їх роль у збереженні та збагаченні української мови та підвищення мовної культури та їх види. Заява.	2
3.	Фонетичні та орфографічні норми професійного мовлення. Документ та його функції. Критерії класифікації документів. Текст документа.	2

	Оформлення сторінки документа. Вживання великої літери у професійному мовленні. Резюме.	
4.	Культура професійного мовлення. Жанри публічного виступу. Форми проведення дискусії. Лексичні норми професійного спілкування. Особливості мови професії фармацевта. Службові записки. Доповідна записка. Пояснювальна записка.	2
5.	Правопис фахових термінів іншомовного походження. Подвоєння та подовження приголосних у фаховій термінології. Багатозначні слова та контекст. Доручення. Розписка.	2
6.	Фразеологізми у науковому та офіційно-діловому стилях. Порушення фразеологічних норм.. Складноскорочені слова, аббревіатури та графічні скорочення в контексті фахового мовлення. Протокол.	2
7.	Пароніми та синоніми у професійному мовленні. Витяг із протоколу.	2
8.	Морфологічні норми професійного спілкування. Особливості використання граматичних форм іменників у професійному спілкуванні. Труднощі перекладу процесових понять. Службові листи.	2
9.	Звертання у офіційно-діловому стилі. Особливості використання граматичних форм прикметників у професійному спілкуванні.	2
10.	Особливості використання займенників у професійному спілкуванні. Звіт.	2
11.	Особливості використання дієслівних форм у професійному спілкуванні. Запрошення. Оголошення.	
12.	Особливості використання граматичних форм числівників у професійному спілкуванні. Зв'язок числівників з іменниками. Розпорядження. Наказ.	2
13.	Медичний дискурс: комунікативно-прагматичний аспект.	2
14.	Синтаксис усного і писемного мовлення. Порушення синтаксичних норм у професійному спілкуванні.	2
15.	Дифзалік	2
Всього годин:		30

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Українська мова (за професійним спрямуванням) як навчальна дисципліна. Чергування голосних. Чергування приголосних.	4
2.	Зміни в групах приголосних при словотворенні та формотворенні.	4
3.	Особливості використання лексичних одиниць у мовленні медиків. Правопис префіксів та суфіксів у словах — медичних термінах.	4
4.	Подовження і подвоєння приголосних.	4
5.	Сучасний стан і проблеми української медичної термінології. Правопис складних слів — медичних термінів.	4
6.	Типові помилки слововживання у мовленні фармацевтів. Апостроф в українській мові.	4

7.	Написання слів-термінів з м'яким знаком.	4
8.	Особливості використання самостійних та службових частин мови в текстах ділових документів. Родовий відмінок іменників чоловічого роду II відміни.	4
9.	Синтаксичні особливості текстів ділових паперів. Розділові знаки у простому і складному реченнях.	4
10.	Особливості спілкування медичних працівників у різних комунікативних ситуаціях. Використання числівникових форм в медичних документах.	4
11.	Усне спілкування у сфері професійної діяльності лікаря. Написання „И” та „І” в запозичених словах.	4
12.	Культура сприймання публічного виступу. Правопис прислівників.	4
13.	Медична професійна мова в історії української літературної мови. Написання <i>не</i> та <i>ні</i> з різними частинами мови.	4
14.	Структура та види наукового тексту. Форми прийменників у медичному тексті. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Правопис прізвищ, імен, по батькові.	4
15.	Підготовка до дифзаліку.	4
Всього годин:		60

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При проведенні **практичних занять** використовуються такі методи навчання: *діагностування* (бесіда, спостереження, тестування, творчі та самостійні роботи); *інформування* (демонстрація, консультування, розповідь, групове навчання, підсумковий тестовий контроль);

Самостійна робота (дослідження наукових та інформаційних джерел); *практична робота* (виконання тренувальних вправ та завдань); розвиток творчої діяльності (здійснення мовних розвідок); *операційний метод* (ділові ігри, самокритика, розв'язання комунікативних ситуацій).

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: дифзалік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

- Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування ;
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінка практичних навичок з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних завдань.
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2;
- Оцінювання комунікативних навичок з теми заняття:
 - методи: оцінювання: а) комунікативних навичок спілкування
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2;

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час поточного

контролю

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, систематично працює, показує різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вміє успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань; рівень компетентності – високий (творчий);
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поновлення у ході подальшого навчання та професійної діяльності; рівень компетентності – достатній (конструктивно-варіативний);
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, виявляє знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допускає окремі помилки у відповідях і при виконанні завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених помилок під керівництвом науково-педагогічного працівника; рівень компетентності – середній (репродуктивний);
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не виявляє достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи; рівень компетентності – низький (рецептивно-продуктивний).

До підсумкового контролю у формі диференційованого заліку допускаються лише ті здобувачі, які виконали вимоги навчальної програми з дисципліни, не мають академічної заборгованості та їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00.

Диференційований залік здійснюється: на останньому занятті (заняття виокремлюється як окремий контрольний захід) після закінчення занять до початку екзаменаційної сесії – при стрічковій системі навчання, на останньому занятті з освітньої компоненти – при цикловій системі навчання.

Методика проведення підсумкового (семестрового) контролю з освітньої компоненти у формі диференційованого заліку є уніфікованою та передбачає використання стандартизованих форм.

Структура дифзаліку

Зміст оцінювальної діяльності	Кількість балів
Відповідь на теоретичне запитання.	3
Письмове завдання тем СРЗ.	2

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час підсумкового контролю

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач демонструє блискучі теоретичні знання програмного матеріалу. Він має глибокі знання основних правил українського правопису, чітко і лаконічно дає визначення основних понять теоретичного матеріалу, а також має великий словниковий запас, що дає змогу перекладати тексти на високому рівні. Мовлення студента має відповідати нормам української літературної мови. Здобувач має високий рівень знання української мови, виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування та нахили. Рівень компетентності – високий (творчий);
Добре «4»	Здобувач демонструє теоретичні знання основного матеріалу, здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень. Відповідь здобувача вимагає уточнень, виправлень і додаткових запитань. Здобувач розуміє основний зміст вивченого матеріалу, але не завжди може дати точну та лаконічну відповідь на запитання викладача. Має труднощі під час виконання практичного завдання, через недостатній рівень знань з тем СРС. Рівень компетентності – достатній (конструктивно-варіативний);
Задовільно «3»	Здобувач може відтворити незначну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки. Під час перекладу тексту допускає велику кількість помилок, через низький рівень знань лексичних та орфографічних норм української мови. Рівень компетентності – середній (репродуктивний);
Незадовільно «2»	Здобувач не може відтворити теоретичний матеріал, дав неправильні відповіді на всі запитання, не знає основних правил ведення та укладання документації, не виявив знань з українського правопису. Рівень компетентності – низький (рецептивно-продуктивний).

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Бали з навчальної дисципліни для здобувачів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено у таблиці:

Національна оцінка за дисципліну	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння навчальної дисципліни. Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету програмою «Контингент» за відповідною формулою: Середній бал успішності (поточної успішності з дисципліни) x 40.

За **рейтинговою шкалою ECTS** оцінюються досягнення здобувачів з навчальної дисципліни, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

Шкала ЄКТС встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність), тобто його рейтинг. При конвертації з багатобальної шкали, як правило, межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Оцінка «А» за шкалою ЄКТС не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» - оцінці «добре» тощо. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Такі здобувачі після перескладання автоматично отримують бал «Е». Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з навчальної дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні завдання
- Практичні вправи.
- Електронний банк тестових завдань з дисципліни

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Мова як суспільне явище. Мова та мовлення в житті суспільства. Функції мови.
2. Літературна мова, її ознаки. Типи мовних норм.
3. Мова професійного спілкування як функціональний різновид сучасної української літературної мови.
4. Медична професійна мова в історії української літературної мови.
5. Поняття про лексику, лексикологію та фразеологію. Слово, його лексичне значення. Принципи класифікації фразеологізмів.
6. Лексика сучасної української мови за її походженням та сферою вживання.
7. Мовні кліше, складені найменування, штампи як фразеологічні вислови номінативного типу.
8. Особливості використання лексичних одиниць у мовленні медичних працівників.
9. Поняття про термінознавство, терміносистему, термінологію, термін. Джерела збагачення термінологічної системи мови.
10. Загальнонаукова, міжгалузева й вузькоспеціалізована термінологія. Медичні терміни, професіоналізми та медичний жаргон.
11. Культура терміновживання. Особливості використання термінів-синонімів. Терміни в різних стилях мови.
12. Сучасний стан і проблеми української медичної термінології.
13. Поняття про лексикографію. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Медичні словники та довідники.

14. Роль словників у підвищенні мовної культури медичних працівників.
15. Поняття про морфологію, морфологічні норми.
16. Частина мови як основні морфологічні одиниці, принципи їх класифікації. Морфологічні категорії та синтаксичні властивості самостійних частин мови.
17. Специфіка використання граматичних форм самостійних частин мови в текстах документів.
18. Складні випадки визначення роду та відмінювання іменників.
19. Творення ступенів порівняння прикметників.
20. Специфіка відмінювання й сполучуваності числівників.
21. Особливості використання службових частин мови в текстах документів.
22. Поняття про синтаксис. Типи синтаксичних одиниць. Головні та другорядні члени речення. Принципи класифікації речень.
23. Складні випадки координації присудка з підметом; керування та узгодження у словосполученнях. Варіанти порушень синтаксичних норм.
24. Особливості побудови простих речень.
25. Типові огріхи, пов'язані з побудовою складних речень.
26. Синтаксичні особливості текстів ділових паперів.
27. Культура мовлення, ознаки, що її характеризують.
28. Мовленнєвий етикет, його історія, структура, види, призначення.
29. Український мовленнєвий етикет як виразник етнічної самобутності, модель універсальної мовної діяльності народу.
30. Особливості етикету офіційно-ділового та наукового спілкування.
31. Культура мовлення медиків як невід'ємна частина лікарської деонтології.
32. Спілкування, його функції. Види, форми, особливості усного спілкування.
33. Поняття про невербальну комунікацію. Невербальні засоби та етикет професійного спілкування.
34. Поняття ділового спілкування. Індивідуальні та колективні форми ділового спілкування.
35. Етикет телефонної розмови. Етичні норми у використанні мобільних телефонів.
36. Дискусія. Форми організації дискусії. Вимоги до поведінки учасників дискусії.
37. Історія ораторського мистецтва.
38. Публічний виступ як жанровий різновид ораторського мистецтва. Культура сприймання публічного виступу.
39. Доповідь, промова, лекція, повідомлення як жанри публічного виступу.
40. Презентація як різновид публічного мовлення.
41. Візитна картка. Правила оформлення візитної картки.
42. Поняття про функціональні стилі сучасної української мови. Типологія стилів (призначення, характерні ознаки, жанрові різновиди).
43. Науковий стиль: ключові ознаки, мовні засоби, підстили та жанри, функціональне призначення.
44. Реферат як форма опрацювання наукової літератури. Анотація і реферат-резюме.
45. Тези. Стаття. Оформлення наукового тексту, цитат, посилань, бібліографії.
46. Рецензія і відгук. Особливості написання.
47. Правила скорочення в наукових і ділових текстах. Технічні правила переносу.
48. Поняття про документ, документацію, документування, діловодство.
49. Класифікація документів.
50. Формуляр документа. Бланк. Загальні вимоги до оформлення реквізитів. Текстові норми ділового стилю.
51. Види особистих офіційних документів. Заява, види заяв.
52. Доручення. Розписка. Вимоги до їх оформлення.
53. Види документів з кадрово-контракткових питань. Автобіографія.
54. Резюме. Характеристика. Рекомендаційний лист.
55. Призначення організаційно-розпорядчих документів. Їх види та групи. Інструкції, статuti, положення, правила,

56. Наказ: призначення, реквізити, структура тексту, види.
57. Призначення, особливості, види довідково-інформаційних документів. Довідка. Службова записка (доповідна, пояснювальна). Звіт.
58. Протокол, витяг з протоколу.
59. Ділові листи. Етикет ділового листування.
60. Діловодство у медичних закладах. Основні вимоги до оформлення документації. Типи медичної документації. Особливості її складання й оформлення.

12. Рекомендована література

Основна:

Національний підручник:

Світлична Є.І. Фахова мова фармацевта : базовий підруч. для студентів вищ. фармац. навч. закл. (фармац. ф-тів.) IV рівня акредитації / Є. І. Світлична, А. А. Берестова, О. О. Тележкіна. — 2-ге вид., випр. та допов. — Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2017. — 312 с.

1. Єщенко Т. А. Фахове мовлення фармацевта : [навчально-методичний посібник для проведення практичних занять та самостійної роботи зі студентами 1 курсу денної форми навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 226 «Фармація»] / Т. А. Єщенко. — Львів : Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2017. — 123 с.
2. Луцак С. М., О. Д. Литвиненко, О. Д. Турган та ін. Українська мова (за професійним спрямуванням) : [підручник, за програмою МОН] / С.М. Луцак, Н. П. Литвиненко, О. Д. Турган та ін. — К. : ВСВ «Медицина», 2017. — 360 с.
3. Тележкіна О.О., Берестова А.А., Тимченко А.О. Фахова мова лікаря-лаборанта: Навчальний посібник. — Х. : Вид-во НФаУ, 2015. — 200 с.

Допоміжна:

1. Бас-Кононенко О. В. Українська мова. Теорія, завдання, тести : [навч. посібник] / О. В. Бас-Кононенко, Л. П. Гнатюк. — К. : Знання, 2014. — 405 с.
2. Голод Р.Б. Українська мова (за професійним спрямуванням) : [навчальний посібник] / Р.Б. Голод, О.М. Мельничук, Л.І. Сілевич. — Івано-Франківськ: Видавництво ІФНМУ, 2013.- 212 с.
3. Ділова українська мова: навч. посібник / В. В. Білик, С.Л. Брайченко, О.Ю. Колтунов та інші. —Одеса. 2009. - 248 с.
4. Золотухін Г.О., Литвиненко Н.П., Місник Н.В. Фахова мова медика: Підручник. — К. : Здоров'я, 2002.- 392 с.
5. Козаченко Г. В. Українська мова за професійним спрямуванням : [навч. посібник] / Г. В. Козаченко. — К. : ВСВ «Медицина», 2013. — 336 с.
6. Левченко О.П. Науковий стиль: культура мовлення: [навчальний посібник] / О.П. Левченко. — Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. — 204 с.
7. Лисенко Н.О. Культура наукової мови: [навчальний посібник] / Н.О. Лисенко, Н.В. Піддубна, О.О. Тележкіна. — Х.: Тім Пабліш Груп, 2015. — 224 с.
8. Микитюк О. Р. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : [навч. посібник] / О. Р. Микитюк. — 2-ге вид., доповн. — Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. — 440 с.
9. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного / О. Д. Пономарів. — К. : Либідь, 2013. — 360 с.

10. Світлична Є. І., Берестова А. А., Тележкіна О. О. та ін. Фахова мова фармацевта [підручник]/ Є.І. Світлична, А. А. Берестова, О. О. Тележкіна. – Х.: «Тім Пабліш Груп», 2012. – 260 с.
11. Тетарчук І.В. Українська мова за професійним спрямуванням : [навчальний посібник для підготовки до іспитів] / І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 186 с.
12. Українсько-російський тлумачний словник термінів з фармацевтичної технології / Укл. І. М. Перцев та ін. – Х., 1993. – 64 с.
13. Фармацевтична енциклопедія / Гол. ред. ради та автор передмови В. П. Черних; Національний фармацевтичний університет України. – К.: МОРІОН, 2010. – 1632 с.
14. Шутак Л.Б. Культура професійного спілкування: контрольні вправи і тестові завдання : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації] / Л.Б. Шутак, А.В. Ткач, Г.В. Навчук. – Чернівці : Видавництво БДМУ, 2012. – 182 с.

Словники:

1. Бріцин В. М., Тараненко О. О. Українсько-російський і російсько-український словник: Сфера ділового і професійного спілкування. – К. : Вища школа, 2011 – 551 с.
2. Дорошенко Т. С. Сучасний український правопис / Т. С. Дорошенко, І. А. Череп. – Х. : Торсінг плюс, 2011. – 320 с.
3. Литвиненко Н.П., Місник Н.В. Медицина в термінах і визначеннях. – К.: Книга плюс, 2013.
4. Новий український тлумачний словник: близько 20 000 слів і словосполучень / [уклад. : Н. Д. Кусайкіна, Ю. С. Цибульник]; за заг. ред. В. В. Дубічинського. — Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2010. — 608 с.

13. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Державна мова – мова професійного спілкування – <http://www.studopedia.info/>.
2. Культура писемного ділового мовлення – <http://www.linguistika.com.ua>.
3. Нормативно-директивні документи МОЗ України – <http://mozdocs.kiev.ua/?nav=8>.